

Beslut 2002/10

Beslutsprövning. Klaganden skall i klagoskriften ange vilka fel hos beslutet som bör föranleda att det upphävs. Det är inte tillräckligt att exempelvis hänvisa till ett protokoll där det förekommer felaktigheter, utan klaganden måste uttryckligen ange vilka felaktigheter som åberopas. – Även fråga om jäv.

Meddelat 8/2-2002

57 kap. 9, 10 och 15 §§ kyrkoordningen.

Kyrkofullmäktige i I församling sammanträdde den 13 september 2001. Justeringen av protokollet tillkännagavs genom anslag på församlingens anslagstavla den 29 oktober 2001.

L begärde beslutsprövning av sammanträdet utan att närmare ange vilka omständigheter han åberopade. Till begäran var fogat kopior av kallelse, protokoll, reservationer, revisionsberättelse samt förteckning över ledamöter. – Av en bilaga till protokollet framgår att kyrkofullmäktiges ordförande, B, varit i kontakt med dåvarande juristen på Församlingsförbundet, G, och diskuterat frågor om revisorer och jäv.

Domkapitlet begärde, genom stiftsjuristen G, att L skulle komplettera sin begäran genom att ange vilket/vilka beslut han ville få prövade och i vilket avseende han ansåg beslutet felaktigt.

Den 27 november 2001, dvs. efter klagotidens utgång, kom det in en skrift till domkapitlet där L angav tre punkter som han ville få granskade: jävsfrågan för revisorerna och därmed underlåtenheten att behandla revisionsberättelsen på sammanträdet, valet av M till revisor samt frågan om fullmäktiges ordförande varit jävig då denne varit kyrkorådets ordförande under större delen av den berörda tiden. Vidare angav han: "Om domkapitlet med sin juridiska kompetens för övrigt kan finna formfel/oklarheter i fullmäktiges sammanträde och beslut bör även detta granskas."

Domkapitlet beslutade den 12 december 2001 att avslå framställningen.

Som skäl för beslutet anförde domkapitlet, efter att ha redogjort för innehållet i 57 kap. 9 och 10 §§ kyrkoordningen, följande: "L har inom klagotiden över huvud taget inte åberopat någon omständighet till stöd för prövningen. Hans kompletterande skrift kan därför inte utgöra något förtydligande eller någon precisering av omständighet som åberopats inom klagotiden.

Det som L inom klagotiden åberopat till stöd för framställningen kan inte leda till att något beslut vid det aktuella fullmäktigesammanträdet skall upphävas. Hans framställning skall därför avslås."

Föredragande i domkapitlet var stiftsjuristen G.

L överklagade domkapitlets beslut till Svenska kyrkans överklagandenämnd och vidhöll sin begäran om beslutsprövning.

L anförde bl.a. följande. Trots att han anhöll om att hela sammanträdet skulle prövas begärde domkapitlet en specifikation av överklagandet. Han prioriterade då några punkter. Domkapitlet har inte behandlat ärendet korrekt, utan punkterna i hans kompletterande brev "skall behandlas och fullmäktiges beslut upphävas då underlaget för ett sådant beslut enligt mitt förmenande finnes i bilagorna till mitt" överklagande.

Svenska kyrkans överklagandenämnd (Robert Schött, Anders Björnberg, Tor Frylmark och Iréne Pierazzi) anförde i beslut den 8 februari 2002:

En begäran om beslutsprövning skall, enligt 57 kap. 9 § kyrkoordningen, vara skriftlig och ges in till domkapitlet inom tre veckor från den dag då det tillkännagavs på samfällighetens anslagstavla att protokollet över beslutet har justerats. I den egenhändigt undertecknade skrivelsen skall klaganden ange dels vilket beslut som skall prövas, dels vilka omständigheter som åberopas till stöd för prövningen.

Ett prövat beslut skall, enligt 57 kap. 10 § kyrkoordningen, upphävas, om det

1. inte har tillkommit i rätt ordning,
2. hänför sig till något som inte är en angelägenhet för församlingen,
3. har fattats av ett organ som har överskridit sina befogenheter, eller
4. strider mot kyrkoordningen, någon annan kyrklig bestämmelse eller någon rättsregel som Svenska kyrkan har att följa.

Av de nämnda bestämmelserna följer att klaganden i klagoskriften skall ange vilka fel hos beslutet som bör föranleda att det upphävs. Det är således inte tillräckligt att exempelvis hänvisa till ett protokoll där det förekommer felaktigheter, utan klaganden måste uttryckligen ange vilka felaktigheter som åberopas. Vidare följer det av bestämmelserna att omständigheter som anförs efter klagotidens utgång inte skall beaktas när beslutet prövas. Vad en klagande anför i skrivelser som ges in efter klagotidens utgång kan därför endast beaktas i de avseenden det innefattar förtydliganden och preciseringar av de omständigheter som åberopats inom klagotiden (se Överklagandenämndens beslut [9/00](#), [12/00](#) och [1/02](#)). Inte ens om anstånd beviljas kan omständigheter som anförts efter klagotidens utgång beaktas när ett beslut prövas enligt bestämmelserna om beslutsprövning (se Överklagandenämndens [beslut 5/01](#)).

L har i sin begäran om beslutsprövning inte angett någon omständighet till stöd för att upphäva de beslut som fattades av kyrkofullmäktige i I församling vid dess sammanträde den 13 september 2001. De omständigheter som L anført efter klagotidens utgång kan inte tas upp till prövning. Vid dessa förhållanden finns det därför inte någon grund för att bifalla överklagandet.

I ärendet vill Överklagandenämnden aktualisera frågan om jäv förekommit under domkapitlets handläggning av ärendet genom att föredraganden i domkapitlet tidigare tagit befattning med ärendet under sin tid som anställd på Församlingsförbundet. Enligt 57 kap. 15 § kyrkoordningen skall, när det gäller jäv mot den som handlägger beslutsprövningsärenden, föreskrifterna i 4 kap. 13–15 §§ rättegångsbalken om jäv mot domare tillämpas.

En domare är jävig om det föreligger någon omständighet som är ägnad att rubba förtroendet för hans opartiskhet i målet. I 4 kap. 13 § rättegångsbalken finns en exemplifierande uppräkningslista av olika jävssituationer, bl.a. framgår att jäv föreligger om domaren tidigare befattat sig med den fråga som ärendet gäller. Även andra särskilda omständigheter än de som räknas upp i bestämmelsen och som kan rubba förtroendet för domarens opartiskhet utgör jäv. Frågan om jäv föreligger skall bedömas objektivt.

Enligt 4 kap. 14 § rättegångsbalken åligger det varje domare att själv pröva om jäv föreligger. En invändning om jäv kan emellertid också framställas av part. Jävsinvändning skall göras första gången parten för talan i målet eller genast när parten får kännedom om den omständighet som grundar jävet, i annat fall är rätten att framställa jävsinvändningen förfallen. En fråga om jäv i lägre rätt får inte upptas i högre rätt, med mindre jävet i den högre rätten görs av part vars rätt att göra jävsinvändning inte har förfallit, eller överklagande sker av beslut varigenom jävet ogillats.

L har i ärendet emellertid inte gjort någon jävsinvändning i fråga om domkapitlets handläggning av hans begäran om beslutsprövning. Överklagandenämnden kan därför inte inom ramen för prövningen av hans överklagande av domkapitlets beslut pröva denna jävsfråga.

Sammanfattningsvis skall alltså överklagandet avslås.

Överklagandenämndens beslut: Överklagandenämnden avslår överklagandet.

— — —

Sökord: Beslutsprövning. Jäv.

Föredraget 2002-02-01, föredragande Lars Bjurström, **ärendenummer** ÖN3-2002

Beslut 10/02